

Udskriftsdato: søndag den 14. juni 2026

2012/1 BTL 224 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love

(Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love

(Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 37 ændringsforslag til lovforslaget. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 2, 20-24, 28, 36 og 37. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3-19, 25-27, 29-35.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. maj 2013 og var til 1. behandling den 12. juni 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 15. maj 2013 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – bilag 181. Beskæftigelsesministeren sendte den 6. juni 2013 de indkomne høringssvar og den 10. juni de samlede høringssvar og et høringsnotat herom til udvalget.

Den 13. juni 2013 sendte beskæftigelsesministeren et supplerende høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Søren Milde, Holstebro.

Beskæftigelsesministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget udmønter aftalen om en reform af kontanthjælpssystemet fra den 18. april 2013, som har et klart mål om at få flere

mennesker i arbejde. Alt for mange mennesker modtager kontanthjælp i dag, og det er på tide, at vi stiller krav og forventninger til de mennesker, der kan selv, at vi tilskynder vores unge til at tage en uddannelse, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet, og at vi tager ordentlig hånd om udsatte borgere. Det er det, lovforslaget sigter mod, og V og KF er tilfreds med at have trukket reformen i den rigtige retning. V og KF glæder sig over, at lovforslaget bringer os nærmere et velfungerende kontanthjælpssystem og er med til at sikre vækst og arbejdspladser. Men V og KF vil også understrege, at reformen kun er et skridt i den rigtige retning. Efter valget gjorde regeringen det mere attraktivt at være ledig, og det problem bliver ikke løst. V og KF vil derfor fortsat arbejde for, at det altid kan betale sig at tage et arbejde.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at der er behov for at sætte begrænsninger for, hvor store sociale ydelser man kan modtage. Forsørgerpligt for samboende ligestiller til en vis grad samboende kontanthjælpsmodtagere med ægtefæller. Det er dog beklageligt, at regeringen ikke ønsker en reel ligestilling, når det gælder skat. Der har været rejst tvivl om, hvorvidt lovforslaget er i strid med grundloven. DF har spurgt ind til det, og Justitsministeriet har svaret, at lovforslaget ikke er grundlovsstridigt. Det kan dog forventes, at der rejses en sag om dette spørgsmål, og derfor skal man være klar til ændringer, hvis en dom går imod loven. DF er glad for, at det lykkedes at holde unge under 25 fri af forsørgerpligten. DF vil fortsat arbejde for genindførelsen af loft over kontanthjælp, starthjælp, introduktionsydelse og 225-timersreglen. Man må ikke kunne få mere ud af at være på kontanthjælp end at tage et jobtilbud til mindstelønnen i overenskomsterne.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Hvis mindretallets ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme imod lovforslaget. Mindretallet vil redegøre for sin stilling til de af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Enhedslistens medlemmer af udvalget udtaler, at EL sammen med regeringen afskaffede fattigdomsydelserne undtagen ungeydelsen. Det var et stort fremskridt, som har gavnet mange, der igen kan få mad på bordet hver dag og tøj på kroppen. Det skete i december 2011, men nu, knap halvandet år senere, indfører regeringen nye fattigdomsydelser, der rammer tusinder af mennesker.

De nye ydelser, som en stor del af kontanthjælpsmodtagere og modtagere af uddannelseshjælp er henvist til, er så lave, at man ikke kan leve af dem. Det er påfaldende, at det altid er arbejdsgivere, ministre, politikere og embedsmænd med en indkomst på langt over en halv mio. kr., der fastsætter ydelsesniveauet og udtaler sig om, hvor lav en indtægt man kan leve af.

Regeringen henviser til, at den lave ydelse svarer til SU. Men der er så godt som ingen studerende, der udelukkende lever af SU-legatet. De tager SU-lån, der er lige så stort som legatet, og derudover har de erhvervsarbejde. Derfor holder den sammenligning ikke.

I forbindelse med kontanthjælpsaftalen udsendte Beskæftigelsesministeriet et faktaark, hvori der bl.a. er en tabel over rådighedsbeløbene efter reformen. For de 25-29-årige uddannelsesparate viser tabellen, at med en bruttoydelelse på 5.753 kr. er der et rådighedsbeløb efter skat og husleje på 2.300 kr.

Embedsmændene er her gået ud fra en husleje på 3.000 kr. Denne forudsætning mangler hold i virkeligheden. De sociale boligselskaber har ikke lejligheder til 3.000 kr. Her er huslejen for en 2-værelses lejlighed 4.000-5.000 kr., og hertil kommer varme på 500-600 kr. om måneden og el og gas på 200-300 kr. Herudover er der udgifter til telefon, internet (som jo er nødvendigt, for at man kan få kontanthjælp), indboforsikring, licens, tv-pakke og transport, som lavt sat anslås til tilsammen 1.200 kr. Virkelighedens budget efterlader 0 kr. til mad, tøj, vask og lommepenge, også selv om man har indregnet boligsikring på ca. 600 kr. Embedsmændene har i deres beregninger medtaget særlig støtte efter § 34, på trods af at det fremgår af forslaget, at de unge med de laveste ydelser ikke har ret til denne særlige støtte.

Rådet for Socialt Udsatte, boligselskaberne og herbergerne kan berette om et stigende antal unge hjemløse. Vi kan være forvisset om, at hvis man fastholder den lave ydelse, vil vi se mange flere udsættelser og mange flere unge hjemløse.

En vigtig begrundelse for reformen er, at de unge skal motiveres til at tage en uddannelse. På den baggrund mangler vi en forklaring på, hvorfor de unge, der har en kompetencegivende uddannelse, skal sættes ned på ungesats og miste 3.733 kr. i hjælp. EL har spurgt ministeren, der har svaret uden at give nogen forklaring.

EL frygter, at der vil ske fejlvisiteringer af de unge, når visiteringen skal ske allerede en uge efter henvendelsen om hjælp. Vi har endnu ikke set, at det hjælper, at gøre mennesker fattige, men i kommunerne virker de økonomiske incitament. De retter omgående ind, så det i meget vid udstrækning er den størst mulige refusion og den lavest mulige ydelse, der afgør, hvilken hjælp borgeren får. EL forudser, at et stort antal unge vil blive visiteret til at være jobparate og uddannelsesparate og dermed visiteret til de lave ydelser, på trods af at de har problemer ud over ledighed.

Indførelsen af gensidig forsørgelsespligt for samlevende er dybt problematisk. Vi har familieretlige og civilretlige regler om ægteskab og ægtefællers rettigheder og pligter over for hinanden. Det virker absurd, at man med en helt anden lovgivning kan ændre på retstilstanden. De rettigheder, som ægtefæller har, som f.eks. arveret, ret til uudnyttet skattefradrag og ret til bodeling ved skilsmisse, følger jo ikke med.

Man kunne med lige så god ret lovgive om, at voksne børn skulle forsørge deres forældre.

Det er voldsomme indgreb, der sker over for samleveren. Hvis man bor sammen med en kontanthjælpsmodtager, hæfter man for sin samlevers tilbagebetalingspligtige hjælp, man får pålæg om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, fordi samleveren får hjælp, man får reelt forsørgerpligt over for samleverens særbørn, og man kan modtage opkrævning for den hjælp, som kommunen har givet til samleveren, fordi man har forsømt sin »forsørgelsespligt«.

Samlevendes forsørgelsespligt får vidtrækkende konsekvenser i samfundet. Der skal bygges mange flere boliger, når samlevende par bliver tvunget til at flytte fra hinanden af økonomiske grunde. Der bliver brugt mere energi, når der er flere husstande. Og det går ud over børnenes tarv, når forældrene bliver tvunget til at flytte fra hinanden.

Det går også ud over kærlighedslivet. Det vil forhindre mange i at indgå parforhold, hvis der følger forsørgelsespligt med. Hvor længe må man f.eks. være kærester i samme bolig, før der er tale om samliv?

EL frygter, at man vil se mange useriøse afgørelser og en voldsom stigning i antallet af sager om socialt bedrageri.

EL tager afstand fra den nye 3-månederssanktion. EL kan ikke se, at den kan gøre nogen gavn, men tværtimod kan den gøre stor skade. Sanktioner nedbryder den tillid og det gode forhold, der bør være mellem borgeren og sagsbehandleren, og vil bidrage til yderligere at marginalisere borgere med psykiske og sociale problemer. Sanktioner ødelægger økonomien; vi har set mange udsættelser, fordi der ikke er penge til huslejen på grund af sanktionerne.

Forslaget indeholder dog også nogle forbedringer. EL vil her nævne,

- at kontanthjælpsmodtagere kan beholde 150.000 kr. af deres erstatning for kritisk sygdom,
- at unge, der deltager i STU, kan beholde deres formue,
- at man kan få uddannelseshjælp fra uddannelsens start, og indtil man får SU,
- at en enlig forsørger kan få hjælp i perioden mellem to uddannelsesforløb,
- at 25-29-årige kan få dækket størstedelen af deres tandlægeudgifter,
- at kommunen kan bevilge engangshjælp til indsatte senest 14 dage før løsladelsen, og
- at enlige forsørgere kan få supplerende børnetilskud i praktikperioder.

EL kan ikke støtte lovforslaget med det nuværende indhold, men hvis Enhedslistens forslag bliver vedtaget, kan EL stemme for forslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (EL):

1) Nr. 1-4 udgår.

[Ingen forsørgerpligt for ugifte samlevende]

Af beskæftigelsesministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

2) I det under nr. 9 foreslåede § 8 a, stk. 2, ændres »3 uger« til: »1 uge«.

[Tilmeldingsfristen for åbenlyst uddannelsesparate modtagere af uddannelseshjælp]

Af et mindretal (EL):

3) Nr. 11 og 16 udgår.

[Konsekvensændring]

4) I den under nr. 18 foreslåede affattelse af § 13, stk. 1, udgår 3. pkt.

[Konsekvensændring]

5) I det under nr. 21 foreslåede § 13, stk. 5, udgår ordene »eller samlever, jf. §§ 2 a og 2 b,«.

[Konsekvensændring]

6) I det under nr. 21 foreslåede § 13, stk. 7, udgår ordene »eller samlever, jf. §§ 2 a og 2 b,«.

[Konsekvensændring]

7) I det under nr. 21 foreslåede § 13, stk. 8, udgår ordene »eller samlever, jf. §§ 2 a og 2 b,«.

[Konsekvensændring]

8) I det under nr. 21 foreslåede § 13, stk. 9, ændres ordene »ægtefælle eller samlever, jf. §§ 2 a og 2 b, når ægtefællen eller samleveren « til: »ægtefælle, når ægtefællen«.

[Konsekvensændring]

9) I det under nr. 21 foreslåede § 13, stk. 10, udgår ordene »eller samlever, jf. §§ 2 a og 2 b,«.

[Konsekvensændring]

10) Nr. 22 affattes således:

»22. I § 13, stk. 10, som bliver stk. 13, ændres »stk. 1-4, « til: »stk. 1-7«.«

[Konsekvensændring]

11) Nr. 30 og 31 udgår.

[Konsekvensændring]

12) I det under nr. 32 foreslåede § 14, stk. 6, udgår ordene »eller samlevers, jf. §§ 2 a og 2 b,«.

[Konsekvensændring]

13) Det under nr. 33 foreslåede § 23, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Uddannelseshjælpen udgør et månedligt beløb på

- 1) 13.952 kr. for personer, som har forsørgelsespligt over for børn,
- 2) 3.265 kr. for unge hjemmeboende under 25 år og
- 3) 10.500 kr. for andre personer.«

[Den foreslåede ungesats for uddannelseshjælp er for lav]

14) I den under *nr. 33* foreslåede § 23 udgår *stk. 3-5*.

[Konsekvensændring]

15) Den under *nr. 33* foreslåede § 24 udgår.

[Konsekvensændring]

16) Den under *nr. 35* foreslåede affattelse af § 25, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. Kontanthjælpen udgør et månedligt beløb på

- 1) 13.952 kr. for personer, som har forsørgelsespligt over for børn,
- 2) 3.265 kr. for unge hjemmeboende under 25 år og
- 3) 10.500 kr. for andre personer.«

[Den foreslåede ungesats for kontanthjælp er for lav]

17) I den under *nr. 35* foreslåede affattelse af § 25 udgår *stk. 3-11*.

[Konsekvensændring]

18) *Nr. 40, 41, 43, 46, 48 og 50* udgår.

[Konsekvensændringer]

19) *Nr. 51* udgår.

[Ingen skal fratages retten til særlig støtte i henhold til lovens § 24]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

20) *Nr. 51* affattes således:

»**51.** § 34, *stk. 3, nr. 2*, affattes således:

»2) Personer, som alene får uddannelseshjælp efter § 23, *stk. 2, nr. 7 og 8*, personer, som alene får uddannelseshjælp efter § 23, *stk. 2, nr. 9 og 10*, og aktivitetstillæg efter § 24, *stk. 2, nr. 6 og 7*, og personer, som alene får kontanthjælp efter § 25, *stk. 3, nr. 7-10*. Personer, der modtager uddannelseshjælp efter § 23, *stk. 2, nr. 7 og 8*, og personer, der modtager kontanthjælp efter § 25, *stk. 3, nr. 7 og 8*, kan dog modtage særlig støtte i de første 3 måneder.««

[Særlig støtte efter § 34 til unge mellem 25 og 29 år de første 3 måneder]

21) Efter den under *nr. 52* foreslåede § 34 a indsættes:

»*Særlig støtte til deltagerbetaling*

§ 34 b. Kommunen kan yde støtte til betaling af udgifter til deltagerbetaling i forbindelse med start på nødvendig almen voksenuddannelse og almen gymnasiale uddannelser som enkeltfag til en person, der modtager uddannelseshjælp efter § 23, hvis kommunen på baggrund af personens økonomiske forhold vurderer, at personen har behov for støtte. Det er en forudsætning, at deltagelse i uddannelsen skal påbegyndes på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 21 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a. Yder kommunen hel eller delvis støtte, kan personen ikke modtage støtte til denne del af deltagerbetalingen efter anden lovgivning.«

[Støtte til betaling af gebyr ved deltagelse i almen voksenuddannelse og almengymnasiale uddannelser som enkeltfag]

22) Efter det under *nr. 55* foreslåede § 35, stk. 5, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 6. Den enkelte kommune tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter lovens §§ 35-43.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

[Mulighed for, at kommunerne selv kan tilrettelægge opgavefordelingen mellem ydelsescenter og jobcenter i sanktionsager]

23) I *nr. 61* udgår ordene », som bliver nr. 5,«.

[Nedsættelse af hjælpen]

24) I *nr. 62* udgår ordene », som bliver nr. 7,«, og efter »udgår« indsættes: », og i nr. 6 ændres »§ 16 a.« til: »§ 16 a,«.

[Nedsættelse af hjælpen]

Af et *mindretal* (EL):

25) *Nr. 65* udgår.

[Den skærpede sanktion i op til 3 måneder udgår]

26) *Nr. 66, 67, 69, 70, 72, 73 og 77* udgår.

[Konsekvensændringer]

27) *Nr. 100* udgår.

[Konsekvensændring, som følge af at gensidig forsørgerpligt udgår]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

28) *Nr. 101* udgår.

[Ingen tilbagebetaling af støtte til studiestart for enlige forsørgere]

Af et *mindretal* (EL):

29) *Nr. 102* udgår.

[Konsekvensændring]

30) *Nr. 105* udgår.

[Konsekvensændring, som følge af at gensidig forsørgerpligt udgår]

31) I den under *nr. 106* foreslåede § 98 a udgår ordene »1 a og«.

[Konsekvensændring, som følge af at gensidig forsørgerpligt udgår]

32) Det under *nr. 106* foreslåede § 98 b, stk. 1, affattes således:

»Når kommunen sender partshøring, herunder agterskrivelse, kan disse sendes digitalt til en person, før der træffes afgørelse efter kapitel 4. Personen kan besvare partshøringen digitalt. Det er en forudsætning for digital partshøring, at personen kan anvende digitale værktøjer.«

[Ikke tvungen pligt til digital sagsbehandling]

33) I det under *nr. 106* foreslåede § 98 b, stk. 2, ændres »skal« til: »kan«.

[Konsekvensændring]

34) Det under nr. 106 foreslåede § 98 b, stk. 3, udgår.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

[Konsekvensændring]

35) Nr. 110 udgår.

[Konsekvensændring, som følge af at gensidig forsørgerpligt udgår]

Af beskæftigelsesministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 6

36) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 87, stk. 2, ændres »nr. 3« til: »nr. 2«.

[Konsekvensrettelse i dagtilbudsloven]

Ny paragraf

37) Efter § 6 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I kildeskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1403 af 7. december 2010, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 649 af 12. juni 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 A. Underhold, som ydes mellem samlevende, der har gensidig forsørgelsespligt i henhold til § 2 a, jf. § 2 b i lov om aktiv socialpolitik, medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.«

[Skattefrihed for underhold ved forsørgelsespligt mellem samlevende]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 3-12, 18, 26, 27, 29-31 og 35

Med forslaget tilsidesætter man de samlevendes bevidste valg om ikke at være gift. De ønsker at være frie, selvstændige individer og at være uafhængige af deres samlever. Man skal have lov til at være kærester uden dermed at påtage sig forsørgerpligt eller pålægge sin kæreste forsørgerpligt. Forslaget ændrer på den familieretlige og civilretlige retstilstand, hvor det kun er et ægteskab, der giver samboende rettigheder og pligter. Her bliver der kun indført pligter, men ingen rettigheder.

Hvis ændringsforslagene vedtages, vil forslagsstillerne stille yderligere konsekvensændringsforslag til lovforslagets 3. behandling.

Til nr. 2

Der er tale om en ændring, som følge af at tilmeldingsfristen for åbenlyst uddannelsesparate ændres i den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 11, stk. 3, i ændringsforslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love, lovforslag nr. L 223.

Med ændringen i § 8 a, stk. 2, får åbenlyst uddannelsesparate modtagere af uddannelseshjælp pligt til at tilmelde sig som arbejdssøgende i jobcenteret senest i forbindelse med den første samtale (visitations-samtale), der afholdes senest 1 uge fra første henvendelse til kommunen om hjælp, og kommunen skal sørge for, at det sker. Bestemmelsen bringes dermed i overensstemmelse med den foreslåede ændring af forslaget til § 11, stk. 3, i lovforslag nr. L 223, og der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 13-17

De foreslåede ungesatser for kontanthjælp og uddannelseshjælp er så lave, at man ikke kan leve af dem. Det er de mange hjemløse unge, der har måttet vælge mellem penge til mad eller betaling af husleje, et tydeligt bevis på.

Hvis ændringsforslagene vedtages, vil forslagsstillerne stille yderligere konsekvensændringsforslag til lovforslagets 3. behandling.

Til nr. 19

Efter forslaget er det de personer, der modtager den laveste uddannelseshjælp og kontanthjælp, der også fratages støtten til høje boligudgifter. Det er totalt urimeligt, da det lige netop er dem, der har mest brug for den særlige støtte.

Til nr. 20

Efter det foreliggende forslag kan uddannelseshjælpsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere under 25 år ikke modtage hjælp efter § 34 om særlig støtte i lov om aktiv socialpolitik, mens de 25-29-årige kan modtage særlig støtte, når de kan få udbetalt aktivitetstillæg. Særlig støtte er målrettet personer, der opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp, og som har høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde.

I de første 3 måneder vil der dog alene blive udbetalt grundydelse til alle unge, undtagen unge, der ved den tidlige visitation vurderes at være åbenlyst aktivitetssparate, jf. den foreslåede § 24, stk. 1, 3. pkt.

Da en del af persongruppen vil have ret til aktivitetstillæg efter 3 måneder, kan den manglende støtte til husleje i de første tre måneder indebære, at denne persongruppe vil komme til at mangle midler til betaling af deres boligudgifter, som de efterfølgende vil være i stand til at afholde, når de får aktivitetstillæg.

Det foreslås på den baggrund, at 25-29-årige personer kan modtage særlig støtte efter § 34 i de første tre måneder, hvor der ydes hjælp uden aktivitetstillæg efter §§ 24 og 25, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for særlig støtte.

Til nr. 21

For ikke at pålægge uddannelseshjælpsmodtagere, der skal i gang med en ordinær uddannelse, yderligere udgifter i forbindelse med studiestart, foreslås det, at kommunerne får hjemmel til at afholde udgifter til deltagerbetaling i forbindelse med start på nødvendig almen voksenundervisning og almengymnasial uddannelse som enkeltfag. Dette vil gælde i forbindelse med unge uddannelseshjælpsmodtageres overgang til uddannelse som følge af et uddannelsespålæg efter § 21 b, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og integrationslovens § 16 a.

Med forslaget understøttes den unge i overgangen til uddannelse, idet forslaget sikrer, at deltagerbetalingen ikke bliver en økonomisk barriere for påbegyndelse af en uddannelse. Såfremt kommunen dækker udgifter til deltagerbetaling, kan den uddannelsessøgende ikke søge om tilskud til deltagerbetaling i forbindelse med ansøgning om SU, ligesom den pågældende heller ikke kan få deltagerbetalingen refunderet ved afslutningen af en samlet enkeltfagseksamen.

Det foreslås, at hvis kommunen yder hel eller delvis støtte, kan personen ikke modtage støtte til denne del af deltagerbetalingen efter anden lovgivning, således at personen ikke modtager dobbelt støtte til deltagerbetalingen. Såfremt kommunen betaler deltagergebyret, bør den informere uddannelsesinstitutionen herom.

Til nr. 22

Det fremgår af aftalen om en reform af kontanthjælpssystemet, at der skal være mulighed for, at jobcenteret og ydelsescenteret selv kan tilrettelægge opgavefordelingen mellem sig i sager om sanktioner efter lovens §§ 35-43. Dette er ved en fejl ikke blevet medtaget i lovforslaget. Der stilles derfor ændringsforslag, der giver hjemmel til dette.

Til nr. 23 og 24

Der er tale om en ren redaktionel ændring, idet der ikke skal ske ændring af nummereringen af § 39, nr. 3 og 5.

Til nr. 25

Loven indeholder i forvejen rigeligt med sanktioner. Sanktionen gavner ikke, men kan gøre stor skade. Den nedbryder den tillid og det gode forhold, der bør være mellem borgeren og sagsbehandleren og bidrager til yderligere at marginalisere borgere med psykiske og sociale problemer. Skærpelse af sanktioner fører til, at endnu flere mennesker bliver udsat af deres bolig.

Til nr. 28

Det foreslås, at der ikke skal ske tilbagebetaling af den støtte, som kommunen vil kunne yde til udgifter til nødvendige undervisningsmaterialer, redskaber og lign. i forbindelse med studiestart til enlige forsørgere under 30 år, der, forud for at uddannelsen påbegyndes, har modtaget uddannelseshjælp. Da støtte efter forslaget indhold vil kunne ydes med et forholdsvis lille beløb (op til 5.000 kr.), ville en regel om tilbagebetaling give en uforholdsmæssig stor administrativ byrde for kommunerne. Ændringen skyldes således et ønske om at gøre ordningen administrativ enkel.

Til nr. 32-34

Der er stadig mange borgere, der ikke har en computer, og som ikke er fortrolige med internettet eller slet ikke kan anvende det. Og hvordan i alverden skal borgere med den foreslåede bruttoindtægt på 5.753 kr. få råd til at anskaffe enten en ny computer eller erstatte den gamle, hvis den går i stykker? Vi ved alle, at computere har en kort levetid.

Til nr. 36

Forslaget til ændringen i § 87, stk. 2, er en følge af, at § 87, stk. 2, nr. 3 rykker op og bliver § 87, stk. 2, nr. 2.

Til nr. 37

Efter reglerne i boafgiftsloven § 24, stk. 1, er der ingen afgiftspligt af underhold (fri bolig, fri kost, tøj, lomme penge og lign.), der ydes til en samlever, hvis de ugifte samlevende har haft fælles bopæl i 2 år. For ugifte samlevende, der har haft fælles bopæl under 2 år, gælder der ikke en tilsvarende regel.

Der gælder heller ikke en generel regel om, at der er skatte- og afgiftsfrihed for underhold, som modtages som følge af giverens forsørgelsespligt, men underhold er i andre tilfælde, hvor der er forsørgelsespligt, udtrykkeligt undtaget fra beskatning. Eksempelvis er der i relation til underhold, som børn modtager fra deres forældre, indsat en udtrykkelig bestemmelse om skattefrihed i kildeskattelovens § 5, stk. 4.

Det er ikke intentionen med indførelsen af gensidig forsørgelsespligt mellem ugifte samlevende, hvor den ene eller begge ansøger om eller modtager uddannelses- eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, at modtageren skal beskattes af det underhold, der ydes af samleveren i henhold til den gensidige forsørgelsespligt.

For at tydeliggøre dette foreslås det, at der indføres en bestemmelse om, at underhold, der ydes mellem personer, der efter reglerne i § 2 b i lov om aktiv socialpolitik anses for samlevende, og som efter reglerne i § 2 a har pligt til at forsørge hinanden, ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Hverken den forsørgede eller den forsørgende part skal beskattes af det underhold, der ydes.

Provenumæssige konsekvenser

Med ændringsforslaget gives der afkald på et utilsigtet potentielt skatteprovenu, som dog vurderes at være meget begrænset.

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) Jens Joel (S) Jan Johansen (S) Leif Lahn Jensen (S)
Lennart Damsbo-Andersen (S) fmd. Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Nadeem Farooq (RV)
Andreas Steenberg (RV) Eigil Andersen (SF) Anne Baastrup (SF) Ole Sohn (SF) Finn Sørensen (EL)
Christian Juhl (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Hans Andersen (V) Louise Schack Elholm (V)
Claus Hjort Frederiksen (V) Jacob Jensen (V) Peter Juel Jensen (V) Inger Støjberg (V)
Ulla Tørnæs (V) Fatma Øktem (V) Bent Bøgsted (DF) nfm. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)
René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF) Joachim B. Olsen (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 224

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Høringssvar, fra beskæftigelsesministeren
3	Henvendelse af 5/6-13 fra Søren Milde, Holstebro
4	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
5	Ligestillingsvurdering af lovforslaget, fra beskæftigelsesministeren
6	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Supplerende høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder, fra beskæftigelsesministeren
8	Henvendelse af 17/6-13 fra Søren Milde, Holstebro
9	Ændringsforslag, fra beskæftigelsesministeren
10	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 224

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 5/6-13 fra Søren Milde, Holstebro, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, under henvisning til svar på FIU alm. del – spørgsmål 282, at oplyse, hvordan det er beregnet, at den varige virkning af kontanthjælpsreformen, efter fuld indfasning i 2020, stiger med ca. 700 mio kr., til finansministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om indførelsen af den gensidige forsørgerpligt samtidig medfører en alvorlig forskelsbehandling mellem ægtefæller på den ene side og samlevende kontanthjælpsmodtagere på den anden side, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvornår Retsvirkningslovsudvalget forventes at komme med en indstilling, om reglerne om ægtefællers formueforhold og forsørgelses- og underholdspligt m.v. er tidssvarende, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om den gensidige forsørgerpligt medfører, at man får pålæg om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvor længe man må være kærester i samme bolig, før der er tale om samliv, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor mange kontanthjælpsmodtagere med gensidig forsørgerpligt for samlevende det ikke vil kunne betale sig for at tage arbejde, når den ene tilbydes arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil fremsende de klare og enkle regler, der sikrer, at kommunerne kan skelne mellem samboende med forsørgerpligt og samboende uden forsørgerpligt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

- 9 Spm., om de omfattede personer på denne ydelse kan tage SU-lån, have erhvervsarbejde uden modregning, og om de kan få studierabatter i form af adgang til billige kollegieboliger eller offentlig transport, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om de 25-29-årige uddannelsesparates rådighedsbeløb efter skat og husleje, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvor mange unge hjemløse der er, og hvor meget tallet er steget de seneste 10 år, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvorfor unge, der har en kompetencegivende uddannelse, skal sættes ned på ungesats og miste 3.700 kr. i hjælp, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 14 Spm. er taget tilbage og stillet på L 223
- 15 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 16 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 17 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 18 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 19 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 20 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 21 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 22 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 23 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 24 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 25 Spm. er tilbagetaget og stillet på L 223
- 26 Spm. om kommentar til henvendelse af 17/6-13 fra Søren Milde, Holstebro, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om begrundelsen for at give de unge under 30 år, som er jobparate, en kontanthjælp på 6.767 kr. frem for den almindelige kontanthjælpsydelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om begrundelsen for at bevare et skel mellem unge over og under 25 år, når grænser for uddannelsespålæg er flyttet til 30 år, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvordan regeringen forholder sig til, at mennesker på ungegydelserne vil ligge under den nye danske fattigdomsgrænse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. er taget tilbage og stillet på L 223
- 31 Spm. om, hvordan det kan sikres, at kommunerne ikke vilkårligt kan beslutte samleverforsørgelse, selv om de faste kriterier i stk. 1 og 2 ikke peger på det, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvad man vil gøre, for at de unge på uddannelsesydelse kan fastholde egen bolig, og om de kan få hjælp efter § 81 a, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. er taget tilbage og stillet på L 223

- 34 Spm. om, hvilken konsekvens det vil have at undlade den nye 3-måneders sanktion, både i forhold til økonomien og til de lediges adfærd, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvor mange sanktioner der er fjernet med lovforslaget, og hvor mange sanktioner der med lovforslaget er begrænset, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilken konsekvens det vil have, at kontanthjælpsmodtagere, der får deltidsarbejde, får samme modregningsregler som mennesker på dagpenge (time for time) –både beskæftigelsesmæssigt og økonomisk, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå